

KREHKOSŤ FRAGILITY

DIVADELNÁ NITRA
23 – 28 SEPT
Medzinárodného festivalu
International Theatre Festival 2022

TLAČOVÁ SPRÁVA

5. 9. 2022

Divadelná Nitra tento rok reflektuje aj vojnové udalosti na Ukrajine

Medzinárodný festival Divadelná Nitra tento rok uvedie v hlavnom programe ukrajinské dokumentárne dielo *Kronika vojny, nenávisť a lásky* v réžii mladého divadelníka Saška Bramu. V reakcii na vojnový konflikt na Ukrajine bude festival pokračovať aj niekoľkými podujatiami sprievodného programu. Predstaví sa tu tvorba ukrajinského grafika Mykolu Kovalenka, prebehne diskusia *Svedectvá* s autentickými svedkami vojny na Ukrajine a niekoľko aktivít zorganizuje aj občianske združenie Mareena, ktoré sa okrem iného usiluje o pozitívnejšie vnímanie rozmanitosti na Slovensku.

Asociácia Divadelná Nitra stála pri zrode neobyčajného projektu ukrajinského umeleckého kolektívu **WE: media theater**. Tvorivá trojica **Saško Brama, Maria Jasinska** a **Ľuda Batalova** začala ihneď po vypuknutí konfliktu na Ukrajine dokumentovať vojnové udalosti a zbierať výpovede obyvateľov. Ich aktivita vychádzala z prirodzenej potreby neostať pasívni, a tak sa začala cesta Ukrajinou od poľských hraníc s dlhočiznými zástupcami utečencov po sivé zóny na východe, kde sa každý deň vedú ozbrojené konflikty. Reportáže dokumentárneho tímu sa postupne šírili na YouTube kanáli divadelného súboru aj prostredníctvom ukrajinských a zahraničných médií. Ďalšou fázou procesu sa pre kolektív WE: media theater stala snaha umelcov porozumieť tomu, ako vojna vyplýva na nich osobne. Výsledkom celého projektu je dielo *Kronika vojny, nenávisť a lásky*, umelecký záznam dramatickej súčasnosti na Ukrajine, realizovaný prostredníctvom performatívnej prezentácie. Filmové zábery vojny, jej dôsledkov a rozhovory s priamymi svedkami sa na scéne v nitrianskej Synagóge prepoja so svedectvami

dokumentaristov a umelcov. „Pýtate sa, či je možné umelecky reflektovať niečo, čo sa stále odohráva. Nie je to vlastne jedno z najdôležitejších poslaní umenia a filozofie? Dokážeme bez reflexie súčasnosti robiť správne rozhodnutia? Každá generácia sa pokúša porozumieť zlomovému bodom histórie a znova a znova sa k nim vracia. My môžeme poskytnúť odpovede tej budúcej generácii už dnes. Odpovede tých, ktorí sú v búrlivom kolotoči udalostí, so sebou navyše nesú zásadný rozdiel – práve od nich závisí výsledok,“ hovorí o diele dramaturgička Maria Jasinská.

WE: media theater je nezávislé divadelné zoskupenie, ktoré v roku 2021 založili Saško Brama, Maria Jasinska a Ľuda Batalova. Toto autorské experimentálne divadlo sa zaoberá aktuálnymi otázkami ukrajinskej spoločnosti a sociálnokritickými témami. Zámerom divadelníkov je dokumentácia historických procesov skrz osobné príbehy súčasníkov. Ich tvorivá poetika sa pohybuje na hranici postdokumentárneho divadla, video storytellingu a princípov vizuálneho umenia. **Saško Brama** je ukrajinský divadelný aktivista, režisér a dramatik. Okrem divadelnej tvorby sa v posledných rokoch venuje aj práci na dokumentárnych filmoch a autentických reportážach o sociálnych aspektoch pandémie a vojny na Ukrajine. Bol účastníkom mnohých medzinárodných divadelných festivalov, jeho inscenácia *Fall on Pluto* bola súčasťou nemeckého festivalu TheaterTrefen 2019. V Nitre sa predstaví už po druhýkrát. V roku 2015 bola súčasťou hlavného programu nitrianskeho festivalu jeho angažovaná inscenácia *R+J*, príbeh ukrajinsko-ruských Romea a Júlie za vojny na Ukrajine. **Maria Jasinska** je esejistka, dokumentaristka, producentka a prekladateľka z poľštiny. Vyštudovala Kyjevskú národnú univerzitu divadla, filmu a televízie I. K. Karpenka-Karého v odbore divadelná teória a kritika. Od roku 2022 pôsobí v súbore WE: media theater ako producentka, dramaturgička, autorka textov, dokumentaristka a režisérka. **Ľuda Batalova** je divadelná manažérka, vedecká pracovníčka, asistentka dramaturgie a réžie, tvorkyňa v oblasti nezávislého (post)dokumentárneho divadla a mediálnych projektov, redaktorka v oblasti kultúry a divadelnej analýzy, architektúry a sochárstva.

Sprievodný program ponúka hneď niekoľko aktivít, ktoré reagujú na aktuálne dianie na Ukrajine. Počas **Nitrianskej bielej noci** sa uskutoční vernisáž výstavy plagátov ukrajinského grafika Mykolu Kovalenka, žijúceho na Slovensku, pod

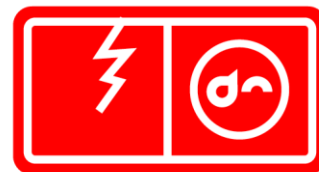

názvom **Čo deň, to plagát. Neverending Posters?** Výstava reflektuje tému vojny na Ukrajine. Kovalenko sa na začiatku konfliktu na Ukrajine rozhodol, že každý deň vojny zverejní na svojich sociálnych sieťach jeden plagát, ktorý na túto situáciu upozorňuje. Jeho plagáty sa odvtedy objavujú na mnohých verejných miestach na Slovensku. **Mykola Kovalenko** vyštudoval grafický dizajn na Kyjevskej štátnej akadémii dekoratívneho a úžitkového umenia a dizajnu Michajla Bojčuka. Kariéru začal v roku 2001, prvých 15 rokov pôsobil na Ukrajine ako dizajnér pre medzinárodné reklamné agentúry a po presťahovaní sa do Bratislavy v roku 2015 pokračoval v práci vo svojom kreatívnom štúdiu DNK Studio. Je držiteľom viac ako 150 ocenení z medzinárodných festivalov dizajnu. Zastáva aktívnu spoločenskú pozíciu, je iniciátorom množstva medzinárodných sociálnych projektov a uvádza aj samostatné výstavy.

V rámci sprievodného programu sa pod názvom **Svedectvá** uskutoční v nedeľu premietanie dokumentárneho filmu **Tí, ktorí zostali**, spojené s diskusiou s autentickými svedkami vojny na Ukrajine. Deň 24. február 2022 sa zapísal do histórie ako ten, keď ruské vojská prekročili hranice slobodného štátu Ukrajiny a začala sa vojna. Bezprostredne po prvých správach o hrôzach z Irpinu, Buče a Hostomeľa sa skupina dokumentaristov rozhodla vycestovať na Ukrajinu. Dokumentárny film **Tí, ktorí zostali** je o ľuďoch, ktorí prežili brutalitu ruskej okupácie so všetkými následkami, o ľuďoch, ktorí z rôznych dôvodov zostali vo svojich domovoch. Na diskusii pod vedením političky **Lucie Štasselovej** sa po premietaní filmu zúčastnia jeho tvorcovia – divadelníčka, aktivistka a politička **Viera Dubačová** a dokumentarista a kameraman **Michal Fulier**.

Počas festivalu zrealizuje tri podujatia aj občianske združenie **Mareena**. Jeho pracovníci sa programovo usilujú o pozitívnejšie vnímanie rozmanitosti na Slovensku, organizujú jazykové kurzy a vzdelávacie aktivity pre cudzincov a Slovákov a snažia sa vytvárať rôzne formy priateľského prostredia, v ktorom sa môžu miestni s cudzincami navzájom lepšie spoznať. Takou aktivitou je aj pop-up komunitná večera pod názvom **Spoznaj svojho suseda!** Nitrania budú mať možnosť zažiť autentickú pop-up večeru, ktorú pre nich pripraví cudzinec žijúci v ich meste. Počet hostí je obmedzený a na podujatie je nutné sa vopred zaregistrovať prostredníctvom mailu na adresu info.nitra@mareena.sk. Pre najmenších pripravila

**KREHKOSŤ /
FRAGILITY**

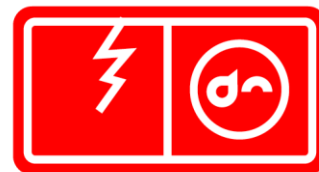
Mareena podujatie **Hovorme, čítajme a tvorme spolu!**, tvorivú dielňu pod vedením skúseného ilustrátora. Cez vytváranie obrázkových príbehov do dvojjazyčného leporela budú môcť deti získať skúsenosti nielen z umeleckej tvorby, ale i z multikultúrneho dialógu a porozumenia. Poďte s nami deťom ukázať svet taký, aký je – rozmanitý. Rozmanitý ako jazyk, ktorý je kľúčovým prostriedkom k vzájomnému porozumeniu. Študentom stredných škôl ponúknu interaktívny vzdelávací workshop **Stretnutím k porozumeniu**, ktorý bude zameraný na nové formy hrozieb a hate speech. Ako reagovať na rastúci extrémizmus voči migrantom a cudzincom? Ako reagovať na nenávisťné prejavy vo všeobecnosti? „Už po tretíkrát je Mareena súčasťou Divadelnej Nitry a táto spolupráca nás teší z viacerých dôvodov. Tým hlavným je, že prostredníctvom pripravovaných aktivít máme možnosť podporiť lokálnu komunitu Slovákov a cudzincov v nadväzovaní kontaktov, ako aj zvyšovať povedomie verejnosti o témach rozmanitosti, migrácie a integrácie. Integrácia cudzincov môže pôsobiť ako veľmi abstraktný pojem, no je potrebné uvedomiť si, že sa za ním skrývajú reálne a konkrétne príbehy žien, mužov a detí,“ hovorí Miriama Bošelová, manažérka integračných aktivít Mareeny v Nitre.

Vstupenky na predstavenia si záujemcovia môžu **zakúpiť online** prostredníctvom predajne siete GoOut a **aj v pokladnici festivalu (bod.K7, Štefánikova trieda 7, Nitra)** v pracovných dňoch v čase od 15.00 do 17.00.

O predstaveniach, online predaji vstupeniek, možnostiach kúpy a rezervácií vstupeniek cez pokladnicu sa dozviete na +421 949 853 333 a vstupenky@nitrafest.sk.

Asociácia Divadelná Nitra a spoluorganizátori zabezpečia dodržiavanie všetkých hygienických a protiepidemických opatrení počas konania Medzinárodného festivalu Divadelná Nitra 2022 v súlade s aktuálne platnými predpismi Úradu verejného zdravotníctva SR, s úpravami Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Nitre, s epidemickou vyhláškou riaditeľa Divadla Andreja Bagara v Nitre a s platnými vyhláškami spoluorganizátorov. O opatreniach budeme informovať na www.nitrafest.sk.

KREHKOSŤ/ FRAGILITY

Záštitu nad Medzinárodným festivalom Divadelná Nitra 2022 prevzali predseda Nitrianskeho samosprávneho kraja Milan Belica a primátor mesta Nitra Marek Hattas.

Hlavný organizátor

Asociácia Divadelná Nitra

Hlavní spoluorganizátori

Divadlo Andreja Bagara v Nitre, Nitriansky samosprávny kraj, mesto Nitra

Spoluorganizátori

Botanická záhrada pri SPU v Nitre, Domof Creativity, Kníhkupectvo, antikvariát a libresso Pod Váškom, Krajské osvetové stredisko v Nitre, Kreativne centrum Nitra, Mareena, Nitrianska galéria, Nitrianske kultúrne dedičstvo, o. z., Ponitrianske múzeum v Nitre, Spojená škola internátna pre žiakov so zrakovým postihnutím, Bratislava, Vila K, o. z., Základná škola kniežaťa Pribinu, Základná umelecká škola Jozefa Rosinského

Projekty Asociácie Divadelná Nitra podporili

Hlavní mediální partneri

Partneri

